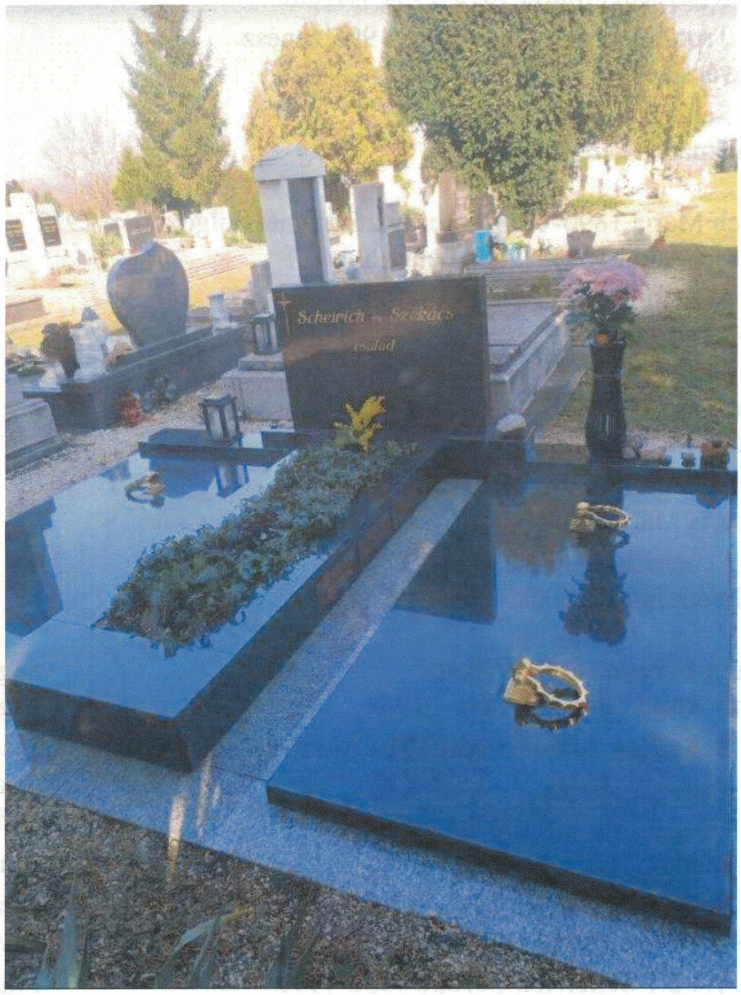
Scheirich családtagjaim a törökbálinti temetőben

Írta: Székács sz. Scheirich Anna

2021. április 27.

A törökbálinti temetőben a Scheirich családi sírbolton sok tábla jelzi, hogy kik fekszenek abban a sírban. Kik ők? Milyen emlékek fűznek hozzájuk? Erről szól ez az írás.

A Scheirich családfa három-négy generációját felvázolom, hogy be lehessen azonosítani a személyeket. Vastag betűvel kiemeltem azokat, akik a sírban nyugszanak.

1. **Scheirich Ferenc** 1851-1918 ács, zenekarvezető — dédpapa
∞ 1874 **Retzer Antónia** 1852-1941 — dédmama

1.1 Scheirich Lajos 1894-1924 lakatos
∞ 1916 Trott Erzsébet Mária 1895-1941 varrónő

1.1.1 Trott/Scheirich Lajos 1915-1995 zenész
∞ Kovács Margit

1.1.2 Scheirich Teréz 1921-
∞ Hacknauer Ferenc 1919-

1.2 Scheirich Mária 1890-1917 keserűvízforrásnál dolgozott ∞ 1912 Meichl/Mersei Antal 1887-1968 postaszolga

1.2.1 Meichl/Mersei Béla 1913-1997
∞ Ponecz Erzsébet

1.3 Scheirich Mátyás 1888
∞ 1912 Diósd Mihalek Rozália

1.3.1 Scheirich István 1920- ács
∞ Kocsis Mária 1927-

1.3.2 Scheirich Antónia 1924-
∞ Schvetz János 1906-

1.4 **Scheirich Ferenc** 1886-1950 ács — nagypapa
∞ 1911 **Pitzl Anna** 1886 Ausztria – 1954 — nagymama

1.4.1 **Scheirich József** (Pepi) 1910 Ausztria-1985 zenész — Josef, Pepi bácsi (csak táblája van a törökbálinti síron)

∞ … Linda — Lindi néni

1.4.2 **Scheirich Ferenc** 1912-1986 asztalos, zenész — apu
∞ 1945 **Hegyi Mária** 1918 Lipót-1973 — anyu

1.4.2.1 **Scheirich Ferenc** 1952-1999 — Fránci
élettársa … Katalin — Kati

1.4.2.2 Scheirich Anna (Anci) 1946- közgazda
∞ **Székács Ákos** 1948-2009 ötvösművész

1.4.3 Scheirich Antal 1913-1997 kőműves — Tóni bácsi
∞ 1943 Heffner Katalin 1922-2011 — Katus néni

1.4.3.1 Scheirich Mária 1944-1973 tanár — Babuci

1.4.3.2 Scheirich Gabriella (Elli)
1946- ∞ Váli Tibor 1947-

1.4.3.3 Scheirich Antal 1948
∞ Ajtai Gabriella 194?-

1.5 Scheirich Antónia 1883-
∞ Führinger Márton 1886-1945

1.5.1 Scheirich/Führinger Antónia 1907-
∞ Beigelbeck Ferenc 1911- földműves

1.5.2 Führinger Mátyás 1909-1945 gázszerelő
∞ Király Rozália

1.6 Scheirich Teréz 1881-
∞ Schlegl Antal 1878- ács (Amerika)

1.6.1 Schlegl Ferenc 1900-

1.6.2 Schlegl Mária 1905-

1.6.3 Schlegl Lipót 1907-

1.6.4 Schlegl Szilveszter 1911-

1.7 Scheirich Béla 1879- ács, zenész — Béla bácsi
∞ 1902 Wagner Borbála 1882- (Németország)

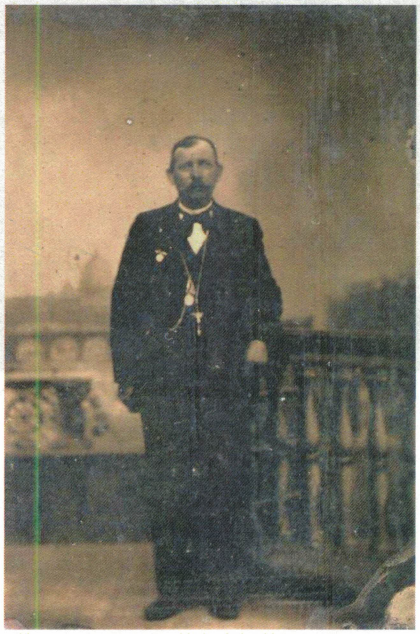
1.7.1 Scheirich Borbála 1903-1983
∞ 1925 Pettinger Szilveszter 1903-1967 (Németország)

1.7.2 Scheirich János 1906- lakatos, zenész — Hanzi bácsi
∞ 1930 Lechner Teréz 1906- (Németország) — Rézi néni

1.8 Scheirich Katalin 1877-1901
∞ 1900 Hacknauer Pál 1876-1914 cipész

1.9 Scheirich Rozina 1897-1979
∞ Szeder Sándor 1900-1970 szabó

1.9.1 Szeder Katalin 1925-2014 tanár — Katinka néni
∞ Fekete József 1922-2006 tanár — Józsi bácsi

Dédpapa, Róma 1902.04 – Törökbálint anno: K6235

Dédmama, 1934

Nagymama három fiával: Josef, Ferenc, Antal. 1916 körül – Törökbálint anno: K2186

Nagyszüleim és a két fiuk családjukkal 1949 körül. Bal oldalon szüleim és én, jobb oldalon a nagybátyám családja, középen egyik kislányuk, Babuci – Törökbálint anno: K2191

Halvány, személyes emlékeim nagypapámról és nagymamámról maradtak. Talán egyéves voltam, amikor nagyszüleimnek el kellett hagyniuk Törökbálinton a Deák Ferenc utcai házukat. Sződön kaptak volna lakhatást. Apukám azt mondta, amíg nekünk van hol lakni, addig a nagyszüleimnek is. Ezután szüleimmel egy családi házban éltek halálukig. A két szoba egyikében laktak ők, ez volt a belső szoba. A másik szobában laktunk mi hárman szüleimmel.

Nagypapa és Nagymama, ölében tart engem (karonülőként) – Törökbálint anno: K2187

1950-ben meghalt nagypapám. Ácsmester volt. A háború, a sok nélkülözés, a három fiú felnevelése súlyos nyomokat hagyott az egészségében. Az Annahegyen maradt (akkor még) egy darab szőlőjük, a házukat, a szőlőspincét, a földeket elvették tőlük. Erre jött a betegség. Nem volt sem nyugdíja sem egészségbiztosítása, az orvosért fizetni kellett, a gyógyszerért is, persze, ha volt olyan gyógyszer, ami hatott arra a betegségre, amiben szenvedett. Ha jól emlékszem, súlyos idegrendszeri betegsége lett. A kitelepített rokonok közül Hanzi bácsi, apukám unokatestvére küldött gyógyszert több alkalommal (pedig ők is nélkülöztek ebben az időben.)

Hanzi bácsi és Rézi néni családjával Göppingenben, bal oldalon Béla bácsi – Törökbálint anno: K2203

Nagypapa 1950 húsvétkor halt meg. Akkor még a háznál ravataloztak. A műhelyudvar megtelt a falusiakkal.

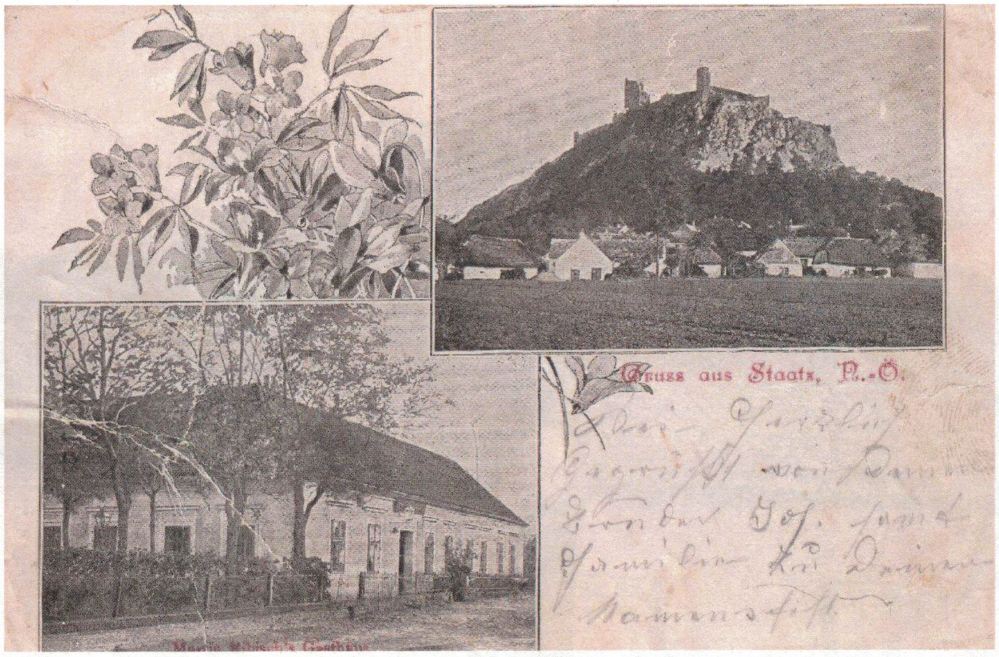
Nagypapa sírjánál. Szemben Nagymama, mellette szüleim, a kis kukucskáló vagyok én – Törökbálint anno: K2196

A temető tiszteletben tartását ezután tanultam meg nagymamámtól. Hetente többször mentünk ki a temetőbe, a tavasszal beültetett növényeket meg kellett locsolni. A faluban csak a kórházban volt vezetékes víz, innen kapott néhány évvel később vizet a Dózsa György utcai iskola. A locsolóvizet otthonról vittük kannában. Vágott virágot csak akkor vittünk, ha a kertben nyílt virág. A sírnak viszont mindig rendben kellett lennie.

Nagyszüleim sírja a régi temetőben – Törökbálint anno: K2195

Nagymama osztrák nő volt. Staatz nevű faluban született.

Nagymama ezt a képeslapot írta Staatz-ból Nagypapának

Nagypapa Staatz-ban volt fiatalon katona. Megismerkedtek, kinn született 1910-ben első fiuk, Josef, aki ugyan Törökbálinton élt 1947-ig a kitelepítéséig, de nem volt magyar állampolgár (ennek nem volt jelentősége). Nagymama a második gyermekét, apukámat, Ferencet várta

amikor Törökbálintra jött. A harmadik fiuk, Antal természetesen itt született. Nagymama nem tudott magyarul, ami a sváb faluban nem jelentett olyan nagy gondot. Sokáig a Dózsa György utca 13-ban laktak, mint ahogy nagypapám testvérei (9-en) általában addig, amíg nem volt lehetőségük a saját otthonra. Később az akkori falu szélén, a Deák Ferenc utcában vettek egy telket, oda építettek egy szoba-konyhás házat. (Ez a későbbi műhely mögötti telek volt.) A ház vályogból épült, a vályogot maguk vetették. Később hozzáépítettek még egy szoba-konyhát, de azt már téglából.

Nagymama fiatalon – Törökbálint anno: K2190

Nagymama szülőháza felújítva Staatz-ban a 80-as években (Katus nénivel)

Pitzl nagymama ausztriai családtagjainak sírja Staatz-ban a 80-as években Katus nénivel

Nagymama szorgalmas asszony volt. Négy férfi mellett nem is lehetett volna más. Mindig voltak kecskéi, úgy is hívták gúnyosan a helybeliek, hogy a kecskés Anna. (A nevem tőle örököltem.) A kecske tejet adott, igénytelen állat, a húsa pedig az állati fehérjét pótolta. Amíg élt, nálunk mindig volt kecske (is).

Anyukám a Deák Ferenc utcában szolgált egy idős pedagógus házaspárnál, így ismerkedett meg vele apukám. Először Tóni bácsi nősült meg (Katus néni), azután Apukám (Anyukám), végül Pepi bácsi (Lindi néni) az NSZK-ban az ötvenes években.

Tóni bácsi a két unokájával (Gabika és Tibike) az esküvőnkön

Szüleim – Törökbálint anno: K2199

Josef
ő kamaci
nincsenek
fizikálisan
a sírban!

Pepi bácsi és Lindi néni – Törökbálint anno: K2193

Nagymama velem sem tudott magyarul beszélni, nyolc évig az ő anyanyelvén kommunikáltunk. Este sokszor nála aludtam el, olyankor lefekvés előtt mesélt. Ha választhattam, akkor a megfagyott gyerek mesét mondta el, utána pedig imádkoztunk. Nemrégiben gondolkoztam azon, hogy tudott-e magyarul imádkozni. Hát nem. Viszont én tudtam németül. Sosem voltam óvodás, ő otthon volt, vigyázott rám. 1952-ben született öcsém, Fránci, ismét öten lettünk. Nagymama 1954 húsvétkor halt meg. Temetéséig tanító nénim fogadott be (a három gyereke mellé). Nagymamát is a műhelyudvaron ravatalozták fel. Szegény nagyon súlyos beteg volt (Biztosítás nélkül csak Grimm doktorig juthattak el, kórház szóba sem kerülhetett).

Nagymama temetése – Törökbálint anno: K1596

Múltak az évtizedek. Anyukám 55 évesen 1974-ben halt meg. Addigra a régi temető, a Kazinczy Ferenc utca és a József Attila utca között megszűnt. Anyukámat az új temetőbe temették, ott vettünk egy dupla, mélyített sírhelyet.

Tíz év múlt el, a régi temető egyre elhanyagoltabb lett, a sírok szinte megközelíthetetlenek lettek. Elhatároztam, hogy nagyszüleim maradványait előbb-utóbb kivitetem a családi sírba. A család még érintett része nem ellenezte, de nem is támogatta az ötletet. (A „maradjanak ott, ahová temették őket" véleményt persze elfogadtam.) Erről beszélgettem Fekete Józsi bácsival és Katinka nénivel is, akik támogattak az elgondolásban, majd rövidesen azzal a javaslattal éltek, hogy Scheirich dédpapát és dédmamát is vitessük ki a családi sírba. (Ez így is történt, a dédszülőkre jutó eljárási költségeket ők fizették.)

Egy kis utánajárás. Három különböző helyen voltak a feltárandó sírok. A kiásást követően orvosi szemle következett, amelyen Fülöp doktor, Fekete Józsi bácsi és én vettünk részt.

Dédpapa a Walla-kripta alatti részen volt eltemetve, az övé volt a legrégebbi és a legjobb állapotú maradvány. Arra emlékszem, hogy Józsi bácsi a maga sajátos rácsodálkozásával áradozott, milyen nagy koponyája volt, milyen magas homlokkal… Egy tehetséges ember maradványai – mondta.
Dédmama a kripta fölötti részen volt eltemetve. Mire emlékezek? A kendő alatt rengeteg dús, hosszú haj, a fejénél kedvenc pohara, a rózsafüzér, néhány ereklye.
Nagypapa és nagymama egymás mellé lettek temetve. Nagypapa egyben volt, nagymamából kevés maradt.
Négyük megmaradt csontjait egy koporsóba tették, édesanyám oldalán rá temették el. Ezen az oldalon, felettük van Kati (Fránci élettársa) urnája. (Sírral szemben állva balra.)

1986-ban, a negyvenedik születésnapom előtti éjjel halt meg édesapám. Az ő koporsója édesanyám mellé került. Amikor Kati temetését intéztem, Fránci nagyon meghatódott,

megkérdezte, őt is eltemettetem? Azt mondtam, hogy persze, Apu fölé leszel temetve. Ez így is történt. Ezzel az a sír be is telt.

Fránci és Kati az ötvenedik születésnapomon

Pepi bácsi göppingeni emléke

A törökbálinti síron a felhelyezett kis táblákon szerepel: Josef Scheirich emlékére. Pepi bácsi Göppingenben egy idősotthonban halt meg, nincsenek ott hozzátartozói, úgy gondoltuk Ákossal, hogy a családi sírbolton legalább ennyi megemlékezés szerepeljen. Ha esetleg valaki hazahozatná az urnáját (hamvasztották), itt elférne.

2009-ben bővült a sír Ákossal, de ez már egy másik történet.